

Motion till riksdagen 2021/22:622

av **Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)**

Antidepressiva läkemedel till seniorer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av förskrivningen av antidepressiva läkemedel till seniorer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Coronapandemin har tydliggjort en lång rad brister i vårt samhälle och tydligast av allt har det blottat samhällets fullständiga svek mot Sveriges seniora invånare. Äldreomsorgen har i årtal kantats av nedskärningar samtidigt som respekten för de äldre generationerna sakta monterats ned. I det nya Sverige har äldreomsorgen snarare kommit att bli en integrationsplats för personer som haft svårt att få andra jobb samtidigt som omsorgsverksamheten sakta men säkert tynat bort och istället kommit att främst handla om förvaring. Samhällets sköraste äldre har med andra ord hamnat på olika äldreboenden – mer för att de ska förvaras någonstans än för att de ska få en värdig ålderdom.

På dessa boenden lyser i många fall nödvändig personal, god mat och utrustning med sin frånvaro. Ungefär 30 procent av de äldre på äldreboendena svälter och drabbas av näringsbrist, trots att detta kanske är den viktigaste medicinen mot såväl sjukdomar som psykisk ohälsa. Det är därför inte konstigt att vi ser många äldre som mår dåligt. Faktum är också att depression hos äldre är väldigt vanligt. Enligt tillgänglig statistik lider mer än 15 procent av alla över 65 år av depression, vilket också ökar risken för andra sjukdomar. Detta har medfört att äldre är den i särklass största användargruppen av antidepressiva läkemedel. Dessa läkemedel tas av var fjärde kvinna över 75 och var tredje över 85, och förskrivningen till dessa ökar sorgligt nog för varje år.

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) kom i en rapport från 2015 fram till att många över 65 år med depression inte blir tillräckligt hjälpta av antidepressiva. Utredningen konstaterade att så kallade SSRI-preparat hade sämre effekt hos äldre än hos yngre och att det fanns ett ”begränsat stöd” för att SSRI hos vissa

kunde minska risken för återfall i depression under ett år. Det var sorgligt nog så tydligt att de antidepressiva läkemedlen som förskrevs till äldre inte hade någon påtaglig förbättrad effekt än placebo. Samtidigt visade det sig att antidepressiva läkemedel kunde öka risken för mag-tarmblödning och hjärtpåverkan, vilket kan vara en starkt bidragande orsak till att de dessutom har associerats med överdödlighet hos äldre.

Det råder nog ingen tvekan om att den höga användningen av dessa preparat bland äldre bör problematiseras. Det får inte vara så att antidepressiva läkemedel används som en billig lösning utan regelbunden uppföljning. Tvärt emot syftet tycks dock förskrivningen i många fall sakna någon positiv effekt och har istället potentiellt mycket allvarliga biverkningar och hälsokonsekvenser. Detta kan inte bara kan förvärra livskvaliteten utan även bidra till att brukare dör i förtid. Regeringen bör tillsätta en särskild utredning i syfte att se över förskrivningen av antidepressiva läkemedel till seniorer samt finna eventuella lösningar på detta problem.

Markus Wiechel (SD)

Alexander Christiansson (SD)